

Hvad er et certifikat?

Et certifikat er et værdipapir, hvor værdien følger et underliggende aktiv, eksempelvis en aktie, en råvare eller et aktieindeks. Certifikater er ofte gearede.

Hvem er et certifikat relevant for?

Et certifikat er relevant for dig, der ønsker et afkast, der afhænger af udviklingen i et aktiv, f.eks. en aktie, men ønsker at sætte ekstra fart på investeringen.

Muligheder med certifikater

Afkastet på certifikater accelereres ofte gennem en gearingseffekt. Du kan købe long certifikater, hvis du tror på, at et aktiv vil stige, eller short certifikater, hvis du tror på et fald i aktivets værdi. Dermed kan du opnå positive afkast i både stigende og faldende markeder, hvis udviklingen er som forventet. Derudover findes der certifikater med mere eksotiske egenskaber, hvor afkastet baseres på udviklingen i optioner på det underliggende aktiv.

Det er vigtigt at nærlæse prospektet for det enkelte certifikat, idet der på de enkelte certifikater kan være forskellige parametre, man som investor skal være ekstra opmærksom på.

Finansieringsniveau

Finansieringsniveauet er et udtryk for de samlede omkostninger, udsteder har afholdt i forbindelse med udstedelsen. Et eksempel på et long certifikat med en aktie som det underliggende aktiv fremgår af nedenstående figur. Her er aktiekursen 100 kr., og finansieringsniveauet for certifikatet er 75 kr. Dette svarer til, at udstederen af certifikatet har finansieret 75% af aktien, mens køberen af certifikatet selv må finansiere 25%. Herved opstår gearingseffekten, idet køber af certifikatet kun betaler 25 kr., mens certifikatets afkast er baseret på 100 kr. Man kan derfor sige, at

finansieringsniveauet er et lån, udstederen har givet til køberen af certifikatet.

Gearing

Et certifikat indeholder et gearingstal, der er indbygget i certifikatet og hænger tæt sammen med finansieringsniveauet. Eksempelvis vil gearingen i det foregående eksempel være $100 / 25 = 4$. Et long certifikat med gearing 4 vil udvikle sig med fire gange afkastet på det underliggende aktiv. Stiger det underliggende aktiv med 1%, vil afkastet på certifikatet, alt andet lige være ca. 4%, mens ved et fald på 1% vil afkastet, alt andet lige være -4%.

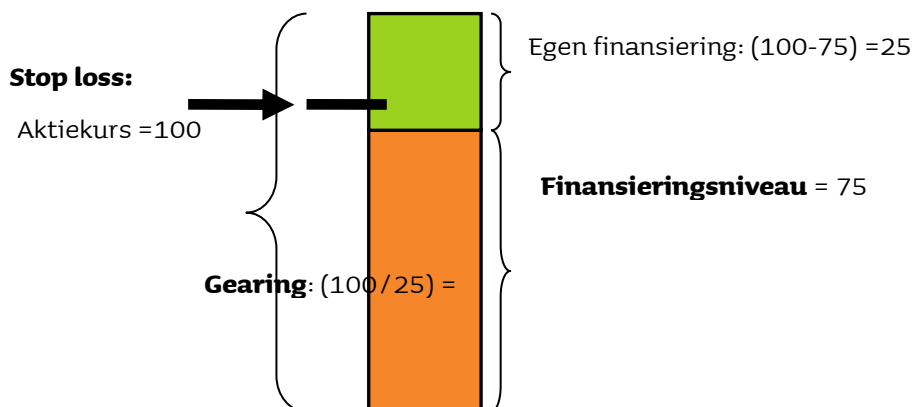
Gearing og finansieringsniveau er ikke statisk, men varierer dagligt. Ændringer i finansieringsniveauet sker for at dække de omkostninger, som finansieringen påfører udstederen. Da finansieringsniveauet bestemmes af udstederen, vil det variere fra certifikat til certifikat.

Stop loss

Stop loss-niveauet fortæller, hvornår certifikatet lukkes ned i tilfælde af en ugunstig udvikling, og den resterende værdi udbetales til køberen af certifikatet. I ovenstående tilfælde kunne stop loss for eksempel være kurs 85, og certifikatet vil således blive lukket, når kursen handles på/under 85. I eksemplet herover, hvor 75 kr. er finansieret af udstederen, vil de resterende 10 kr. blive udbetalt til køberen af certifikatet. Vær opmærksom på, at man ikke kan være sikker på, at tilbagebetalingen bliver 10 kr. Den endelige tilbagebetaling afhænger af den pris, som udstederen af certifikaterne kan afhænde det underliggende aktiv til.

Stop loss-niveauet er på samme måde som finansieringsniveauet ikke et statisk niveau, men ændres med et bestemt interval. Ændringen svarer til den påløbne finansieringsomkostning for den forgangne periode.

Eksempel, hvor det underliggende aktiv er en aktie:

Alternative certifikater

Bonuscertifikater er et eksempel på et alternativt certifikat. Bonuscertifikater giver investor deltagelse i kursudviklingen på det underliggende aktiv med en bonusudbetaling, hvis det underliggende aktiv forbliver indenfor et bestemt kursinterval.

Bonus udbetales i nogle tilfælde, hvis prisen forbliver indenfor et interval – i andre tilfælde, hvis kursen bliver over et fastlagt kursniveau. Dette afhænger af det enkelte bonuscertifikat. Bonuscertifikater er modsat almindelige certifikater ikke gearet.

Fordele og ulemper

CERTIFIKATER

Fordele

- Giver adgang til investeringsmuligheder, hvor det normalt er vanskeligt for mindre investorer selv at handle.
- Let adgang til gearing.
- Mulighed for positive afkast både i stigende og faldende finansielle markeder.

Ulemper

- Spreadet (kursforskellen) mellem køb/salg i nogle certifikater kan være stort sammenlignet med spreadet i det underliggende aktiv.
- Risiko for store afkastudsving.

Hvad sker der i praksis?

For at kunne købe certifikater skal du have købsprisen på certifikatet til rådighed på din konto. Efter du har købt certifikatet, afhænger dit afkast af udviklingen i det underliggende aktiv. Certifikatet

løber indtil en evt. udløbsdato, du sælger eller stop loss-niveauet rammes. Rammes du af stop loss, lukkes certifikatet automatisk, hvilket betyder, at selv om det underliggende aktiv efterfølgende udvikler sig som ønsket, vil du ikke længere deltage

i kursudviklingen, medmindre du investerer i et nyt certifikat.

Afkast

Afkastet på certifikater afhænger af flere faktorer. For det første er typen af certifikater afgørende for afkastprofilen. Eksempelvis er følgende karakteristika gældende for de forskellige typer: Long certifikater skaber afkast, når det underliggende aktiv stiger, mens short certifikater skaber afkast, når det underliggende aktiv falder i kurs.

Herudover har gearing stor betydning for afkastet. Desto større gearing på certifikater, desto større bevægelse får certifikatet ved en ændring i det underliggende aktiv.

Alternative certifikater

Bonuscertifikater skaber afkast, når det underliggende aktivs kurs holder sig indenfor / over et fastlagt kursinterval / -niveau.

Om risikoen

På grund af gearingen i mange certifikater er der større risiko ved at investere i certifikater end ved at investere direkte i det underliggende aktiv. Gearingsfaktoren gør, at udsvingene i investeringens værdi kan være meget høj, da udviklingen i det underliggende aktiv ganges med gearingsfaktoren.

Desto større gearing på certifikater, desto større bevægelse får certifikatet ved en ændring i det underliggende aktiv.

Hvis kursen på det underliggende aktiv rammer stop loss-kursen, lukker certifikatet automatisk, og du får restværdien tilbage. Skulle det ske, at certifikatet ikke kan lukkes på stop loss-niveauet – på grund af manglende omsætning i det underliggende aktiv – kan man i værste fald miste hele investeringen.

Hvis det underliggende aktiv handles i en anden valuta (f.eks. EUR) end din basisvaluta (f.eks. DKK)

påtager du dig samtidig en valutarisiko, på samme måde som ved direkte investering i det underliggende aktiv.

Som investor vil du desuden få modpartsrisiko på udstederen af certifikatet, idet du er afhængig af udsteders evne til at tilbagebetale.

Certifikater udstedes hovedsageligt af banker.

Hvis et certifikat er udstedt af en bank eller et fondsmæglerselskab, er der tale om usikrede papirer, som kan være underlagt regler om restrukturering og afvikling (i EU er det BRRD-direktivet der i Danmark primært er udmøntet i Lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder). Det betyder, at du kan komme ud for, at de nationale relevante myndigheder har mulighed for at nedskrive hovedstolen på finansielle instrumenter udstedt af banken eller fondsmæglerselskabet. De nationale myndigheder har også mulighed for at konvertere de pågældende gældspapirer til ny aktiekapital i udstederen.

Alternative certifikater

For bonuscertifikatet er risikoen meget lig den risiko som opnås ved direkte investering i aktivet. Hvis kursen ender under sikkerhedsniveauet, ændres bonuscertifikatet til en tracker.

Jf. risikomærkningen er certifikater i enten den gule eller røde kategori. *Læs mere om risikomærkning af investeringsprodukter på:*
jyskebank.dk/investeringsinfo

Vi anbefaler, at du søger rådgivning ved revisor for at få afklaret de regnskabs- og skattemæssige konsekvenser, inden du køber et certifikat.

Skat

Vi rådgiver om skat i forbindelse med de konkrete handler. Skattereglerne er forskellige afhængig af, om du handler som privatperson, som personlig virksomhed, som selskab eller for pensionsmidler.

Såfremt du ønsker at få fastlagt skattereglernes konkrete betydning for dig, anbefaler vi, at du søger rådgivning ved revisor.

Værd at vide før du handler

Vi anbefaler, at du får lavet en gennemgang af din investeringsprofil, inden du handler. Dette kan din rådgiver hjælpe dig med. Ligeledes anbefaler vi, at du kontakter din rådgiver, hvis du er i tvivl om noget, der er beskrevet i dette faktaark, eller hvis du generelt vil have noget uddybet.

De fleste certifikater er forholdsvis omsættelige i forbindelse med salg. Investor skal dog være opmærksom på at der i nogen certifikater kun stilles løbende priser fra udsteder. Således vil udsteders manglende tilstedeværelse i det sekundære markedet betyde en risiko for investor for ikke at kunne gennemfører sin handel, en risiko der forstærkes i forbindelse med markedsuro.